РЕЗОЛЮЦИЯ (ЕС) 2024/2265 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ

от 11 април 2024 година,

съдържаща забележките, които са неразделна част от решението за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския център за развитие на професионалното обучение (Cedefop) за финансовата 2022 година

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ,

— като взе предвид своето решение за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Европейския център за развитие на професионалното обучение (Cedefop) за финансовата 2022 година,

— като взе предвид член 100 и приложение V към своя Правилник за дейността,

— като взе предвид становището на комисията по заетост и социални въпроси,

— като взе предвид доклада на комисията по бюджетен контрол (A9-0080/2024),

А. като има предвид, че според отчета за приходите и разходите ([1]) на Европейския център за развитие на професионалното обучение (Cedefop) („Центъра“) неговият окончателен бюджет за финансовата 2022 година възлиза на 18 434 420 EUR, което представлява намаление с 0,29 % спрямо 2021 г.; като има предвид, че бюджетът на Центъра се осигурява основно от бюджета на Съюза;

Б. като има предвид, че освен вноската на Съюза в размер на 17 960 000 EUR, наличният за 2022 г. бюджет на Центъра включва сумата от 464 420 EUR от вноски от асоциираните държави (Норвегия и Исландия) и сумата от 43 960 EUR от разни собствени приходи и възстановени суми;

В. като има предвид, че Центърът се присъедини към Протокол 31 към Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП), считано от 1 януари 2023 г., съгласно който ще получава вноски от асоциираните държави чрез бюджета на ЕИП/ЕАСТ;

Г. като има предвид, че по отношение на сектора на обществените поръчки на Центъра за 2022 г. не са докладвани проблеми, изискващи предприемането на коригиращи действия, нито има текущи или неизпълнени коригиращи действия от одити и оценки от предходни години;

Д. като има предвид, че в своя доклад относно годишните отчети на Центъра за финансовата 2022 година („доклада на Палатата“) Сметната палата („Палатата“) заявява, че е получила достатъчна увереност, че годишните отчети на Центъра са надеждни и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни;

Бюджетно и финансово управление

1. отбелязва със задоволство, че усилията за контрол на бюджета са довели до степен на изпълнение на бюджета от 99,98 % през финансовата 2022 година, което представлява леко намаление с 0,02 % спрямо 2021 г.; изразява съжаление относно ниската степен на изпълнение на бюджетните кредити за плащания за текущата година (77,64 %), което представлява намаление с 2,38 % спрямо 2021 г.;

2. припомня съдържащата се в доклада на Палатата за 2021 г. констатация относно слабостите при преминаването на Центъра към нова счетоводна система (ABAC), която се използва и от Комисията; отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че през 2022 г. подобни случаи (несъответствия между действителната крайна дата на изпълнение на правните задължения и датата, регистрирана в ABAC) са наблюдавани и при пренесените от 2022 г. към 2023 г. бюджетни задължения; отбелязва със задоволство въз основа на доклада на Центъра относно последващите действия във връзка с освобождаването от отговорност за финансовата 2021 година („доклад относно последващите действия“), че междувременно Центърът е въвел система за мониторинг, за да установи тези видове несъответствия, които, след като бъдат открити, се коригират незабавно в ABAC;

3. отбелязва съдържащата се в доклада на Палатата констатация, че Центърът не е приложил правилно метода за изчисляване на вноските, посочен в Декларацията за сътрудничество между Центъра и ЕАСТ във връзка с изменение № 1 на бюджета на Центъра; отбелязва в резултат на това, че за 2022 г. вноските на Исландия и Норвегия в бюджета на Центъра, от една страна, и вноската на Съюза, от друга страна, са били по-високи и съответно по-ниски, отколкото е трябвало да бъдат; отбелязва освен това признанието на Палатата, че изменението на Протокол 31 към Споразумението за ЕИП относно сътрудничеството в специфични области извън четирите свободи е подписано и е влязло в сила на 1 януари 2023 г. и че следователно, считано от 2023 г., въпросът за адаптирането на вноските на държавите от ЕАСТ поради изменения в бюджета на Центъра вече няма да възниква;

([1]) ОВ C 73, 28.2.2023 г., стр. 4.

Резултати от дейността

4. отбелязва със задоволство, че въпреки продължаващите предизвикателства, породени от пандемията от COVID-19, неоправданата война в Украйна, енергийната криза и ескалиращата извънредна ситуация в областта на климата, Центърът е изпълнил изцяло работната си програма през 2022 г., като отчита забележителни постижения и в трите си стратегически области на дейност, които надхвърлят планираните в работната програма за 2022 г.; отбелязва, че професионалното образование и обучение е определено като целева област за сътрудничество в рамките на инициативата за европейско пространство за образование за периода 2021 – 2030 г.;

5. отбелязва, сред различните постижения през 2022 г.: i) стартирането на зеленатa обсерватория на Центъра, която разгледа последиците от екологичния преход за градовете и три ключови области (управление на отпадъците, хранително-вкусова промишленост и кръгова икономика); ii) извършения от Центъра анализ на националните планове за изпълнение, в които са представени текущите и предстоящите национални реформи и инициативи в областта на професионалното образование и обучение (ПОО); iii) представянето на констатациите от проучването на Центъра относно микроквалификациите, което послужи за основа на предложението на Комисията за препоръка на Съвета по тази тема; iv) проучването за осъществимост, проведено от Центъра във връзка с проучване сред учители и обучители в областта на първоначалното ПОО; v) завършването на втория проект „Бъдещето на ПОО“, който допринася за по-добро цялостно разбиране на предизвикателствата и възможностите, които стоят пред европейското ПОО през следващите години; и vi) публикуването на второто европейско проучване на уменията и на работните места (ESJS), което помогна да се хвърли светлина върху цифровизацията и нейното въздействие върху работните места и уменията;

6. оценява дейностите и висококачествената работа на Центъра, който предоставя изследвания, анализи, технически консултации и експертен опит в областта на политиките относно ПОО, квалификациите и уменията с цел насърчаване на висококачествено обучение, което е съобразено с нуждите на физическите лица и на трудовия пазар; припомня важността на ролята на Центъра в това да се гарантира интегрирането на цифровите умения в ПОО в целия Съюз и да се наблюдава изпълнението и въздействието на препоръките на Съвета относно Европейската програма за умения, ПОО за постигане на устойчива конкурентоспособност, социална справедливост и издръжливост и плана за действие в областта на цифровото образование; подчертава, че е необходимо да се поддържат достатъчно човешки и финансови ресурси, които да дадат възможност на Центъра да реализира мандата си и да продължи да изпълнява работната си програма, постигайки висок коефициент на приключване на дейностите;

Ефикасност и успехи

7. приветства дългогодишната практика на Центъра за сътрудничество и обмен на информация с Европейската фондация за обучение (ETF) и Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound); отбелязва, че Центърът и ETF работят заедно по съвместни проекти, свързани с ПОО, публикациите, икономиката на платформите/работата през платформи за осигуряване на съответствие на уменията с потребностите и прогнозиране или идентифициране на уменията, мониторинг и анализ на напредъка на държавите, както и ESJS; отбелязва също така, че през 2022 г. Центърът е засилил още повече дългогодишното си сътрудничество с Eurofound по отношение на оперативните дейности, изготвяйки съвместно с нея втори водещ доклад относно уменията въз основа на проучването на европейските дружества, работейки в по-тясно сътрудничество по справедливия екологичен преход и ръководейки съвместно подготовката и организирането на събитието под надслов „Младите хора на първо място!“, в което участваха пет агенции на Съюза и което се проведе в Парламента; приветства сключването на специален меморандум за разбирателство между Центъра и Европейския орган по труда, който обхваща обмена на знания и полезните взаимодействия с акцент върху уменията и тенденциите на пазара на труда и трансграничната трудова мобилност; отбелязва споразуменията за нивото на обслужване на Центъра с Европейския институт за равенство между половете за споделяне на счетоводни услуги и с Агенцията на Европейския съюз за киберсигурност в области като, наред с другото, защитата на данните, обществените поръчки и ИКТ, както и текущото обсъждане с ETF за общ служител по киберсигурността; освен това призовава Центъра и другите агенции да проучат и идентифицират нови полезни взаимодействия и области на сътрудничество с цел повишаване на ефективността и намаляване на разходите;

8. отбелязва със задоволство ангажимента на Центъра да стане въглеродно неутрален до 2030 г. и приемането през 2023 г. на неговата стратегия и план за действие за постигане на неутралност по отношение на климата; отбелязва в този контекст конкретните действия, които вече са предприети през 2022 г., като например инсталирането на енергийно ефективни щори за прозорци и приключването на подготвителната работа за инсталиране на фотоволтаични панели през 2023 г. с цел производство на собствена електроенергия от възобновяеми източници, което се очаква да доведе до възвръщаемост на инвестициите от около 50 %; поздравява Центъра за успешното постигане или надхвърляне на целите му за 2022 г., като за основа е заложена 2019 г., по отношение на намаляването на потреблението на електроенергия (с 27 %), мазут за отопление (с 43 %) и хартия (със 73 %), както и намаляването на разходите за командировки (със 71 %) и разходите за присъствени заседания (с 56,5 %);

9. приветства укрепването на основните дейности на Центъра чрез усилия за опростяване и рационализиране на администрацията, споделяне на знания и ресурси с други агенции, цифровизация, рационализиране и реорганизиране на задачите, както и намаляване на броя на присъствените заседания и увеличаване на онлайн участието в прояви; отбелязва резултата от тези усилия, наред с другото, преобразуването на три длъжности за асистенти в длъжности за експерти и икономиите в размер на около 390 000 EUR поради намаляването на присъствените заседания, като всички това допринася за похвалното увеличение на дела на занимаващия се с основни дейности персонал от 66,5 % през 2021 г. на 73,2 % през 2022 г.;

10. приветства Центъра за непрекъснатия му напредък при изпълнението на неговата стратегия за ИКТ и цифровизация с цел повишаване на ефективността в още по-голяма степен; отбелязва, че през 2022 г. Центърът е цифровизирал всички работни процеси, въвел е цифров инструмент за процедурите за подбор и нова цифрова работна среда и среда за сътрудничество и е подготвил и стартирал използването, считано от януари 2023 г., на инструмента за управление на обществените поръчки; приветства факта, че Центърът е издал електронни подписи за всички свои служители и че ръководителите използват сертификати EU-Sign за договори, формуляри за поръчка и правно обвързващи документи;

11. отбелязва въз основа на доклада на Палатата, че Центърът не е сред агенциите, които са включили някаква форма на докладване в областта на околната среда в своите годишни отчети за дейността и са получили регистрация по EMAS; въпреки това отбелязва системата за управление на околната среда на Центъра, която му помага да постигне целите си в областта на околната среда, включително чрез използване на ключови показатели за ефективност относно потреблението на енергия, вода, хартия, както и относно отпадъците и емисиите на CO_2; отбелязва със задоволство, че системата за управление на резултатите от дейността на Центъра включва екологичен показател (емисии на CO_2 (в тонове)), който оценява екологичните резултати на Центъра, като използва емисиите на CO_2 и общите емисии на отпадъци; отбелязва освен това ангажимента на Центъра да модернизира системата си за управление на околната среда и да предприеме стъпки за сертифициране по EMAS, считано от 2025 г.;

Политика относно персонала

12. отбелязва, че към 31 декември 2022 г. щатното разписание е изпълнено на 95,60 %, като са назначени 79 срочно наети служители на общо 83-те длъжности за тази категория служители и осем длъжностни лица на общо осемте длъжности за тази категория служители, разрешени съгласно бюджета на Съюза; отбелязва, че освен това през 2022 г. в Центъра са работили 20 договорно наети служители на общо 25-те длъжности, разрешени съгласно бюджета на Съюза, четирима командировани национални експерти и петима временни служители;

13. отбелязва, че що се отнася до докладвания за 2022 г. баланс между половете, висшето ръководство на Центъра е съставено от четирима мъже (66,7 %) и две жени (33,3 %); отбелязва, че управителният съвет се състои от 78 мъже (53 %) и 68 жени (47 %); припомня мандата на Центъра и че големият брой членове на управителния съвет (146) се дължи на специфичния му състав, който се основава на тристранния принцип и затова включва представители на националните органи и социалните партньори; отчита, че чрез своите членове управителният съвет гарантира необходимото съответствие между работата на Центъра и нуждите и приоритетите на заинтересованите страни; отбелязва освен това, че що се отнася до персонала на Центъра като цяло, разбивката по пол е 44 % мъже (47) и 56 % жени (61); припомня значението на географския баланс и във връзка с това приветства въз основа на доклада относно последващите действия ангажимента на Центъра да възстанови географския баланс сред служителите си, като използва списъците с резерви на други агенции, включително като обедини сили с тях и разшири разпространението на обявленията за свободните длъжности;

14. отбелязва със задоволство, че Центърът работи проактивно за подобряване на благосъстоянието и равновесието между професионалния и личния живот на служителите; отбелязва в това отношение, че през 2022 г. Центърът е предложил обучения, наред с другото, относно управлението на тревожността на работното място, овладяването на стреса и цифровото благосъстояние, провел е проучвания в областта на човешките ресурси, обновил е съвместния си комитет, който служи за насърчаване на благосъстоянието на служителите и доброто здраве, и е въвел денонощна програма за подпомагане на служителите, в рамките на която се предоставя поверителна подкрепа по отношение на различни предизвикателства в живота или работата, с които се сблъскват служителите на Центъра;

15. отбелязва, че Центърът е стартирал редовното си проучване на ангажираността на персонала през 2022 г., резултатите от което показват положителни отговори от 65 % от служителите на Центъра (процент на отговорилите 75 %), като 10 от 12-те измерения на анализа отчитат положителни промени в сравнение с резултатите от проучването от 2019 г., въпреки силно неблагоприятния период след последното проучване през въпросната година, докато на някои области трябва да се обърне допълнително внимание, като например работното натоварване, прозрачността при вземането на решения и вътрешното сътрудничество; приветства факта, че резултатите от проучването са били представени на всички служители на общо събрание и на специални заседания, на които е отделено време за въпроси;

16. приветства, в рамките на политиката на Центъра за равни възможности и многообразие и по отношение на подкрепата за хората с увреждания, предприетите мерки, като например обученията (по въпросите на многообразието и приобщаването) и насоките (относно откриването и противодействието на несъзнателните предубеждения) за служителите в областта на човешките ресурси и комисиите за подбор, както и адаптирането на условията за кандидатите с увреждания; отбелязва също така въз основа на отговорите на Центъра на въпросите с искане за писмен отговор на Парламента плановете на Центъра да приеме „Хартата за многообразието и приобщаването“ през 2023 г.;

17. отбелязва със загриженост въз основа на доклада на Палатата констатацията, че през периода 2017 – 2022 г. Центърът е изплащал месечни и дневни надбавки на двама гръцки граждани, наети като командировани национални експерти; отбелязва в този контекст, че двамата командировани национални експерти нямат право на тези надбавки съгласно вътрешните правила на Центъра, тъй като Центърът се намира в Гърция, поради което общите плащания, извършени към двамата командировани национални експерти през този период и възлизащи на 222 647 EUR (спрямо 36 608 EUR през 2022 г.), се считат за нередовни; отбелязва освен това, че когато е установил проблема през 2022 г., Центърът е регистрирал двата случая в регистъра на несъответствията и изключенията, взел е решение да не иска възстановяване на неправомерно изплатените суми и е въвел тримесечен преходен период на постепенно оттегляне за командированите национални експерти, които все още работят на място по това време; призовава за строг мониторинг и избягване на подобни ситуации в бъдеще;

Предотвратяване и управление на конфликтите на интереси и прозрачност

18. отбелязва съществуващите мерки на Центъра и текущите усилия за осигуряване на прозрачност, предотвратяване и управление на конфликтите на интереси, както и осигуряване на защита за лицата, подаващи сигнали за нередности; отбелязва, че Центърът изисква от своите служители да декларират потенциални или действителни интереси, ако действат в ситуация, в която може да възникне конфликт на интереси; отбелязва в този контекст, че Центърът разполага със собствен механизъм, който включва предварителни мерки с действия за смекчаване на последиците, последващи проверки, както и помощ от координатора за вътрешния контрол на Центъра, който получава информация за декларираните конфликти на интереси;

19. припомня, че съгласно Регламент (ЕС) 2019/128 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) всички членове и заместници, които присъстват на заседанията на управителния съвет или упражняват правото на глас, трябва да представят декларация за интереси; приветства факта, че декларациите за интереси на всички членове на управителния съвет и техните заместници, както и на служителите на Центъра на висши и средни ръководни длъжности, са публикувани на уебсайта на Центъра; отбелязва въз основа на отговорите на Центъра на въпросите с искане за писмен отговор на Парламента, че от 2022 г. членовете на управителния съвет или техните заместници, които не представят подписана декларация за интереси, вече не са канени на заседанията на управителния съвет, не получават документи на управителния съвет и не участват в писмени процедури за вземане на решения; отбелязва публикуването, макар и да не се изисква официално, на автобиографиите на членовете на управителния съвет; отбелязва, че автобиографиите на някои членове на управителния съвет все още липсват, включително автобиографията на председателя на управителния съвет; приканва Центъра да публикува автобиографиите на всички членове на управителния си съвет и техните заместници;

20. отбелязва, че Центърът признава значението на ситуациите на кадрова въртележка между държавния и частния сектор и редовно повишава осведомеността на всички свои служители относно правилата за прилагане във връзка с външните дейности и задачи и професионалните дейности след прекратяване на служебното правоотношение; приветства факта, че от всички служители, напускащи Центъра, се изисква да подпишат писмо относно задълженията си след прекратяване на служебното правоотношение, включително че всяка бъдеща заетост не следва да засяга задължението им за поверителност спрямо Центъра;

Вътрешен контрол

21. отбелязва, че общите разходи за вътрешен контрол възлизат на 1 101 755 EUR за 2022 г. (29 024 EUR преки разходи и 1 072 731 EUR непреки разходи), което представлява 6 % от бюджета на Центъра; отбелязва освен това изявлението на Центъра, че умереното увеличение на разходите в сравнение с 2021 г. (5,3 %) се дължи на увеличението на разходите за заплати и на състава на служителите, участващи в задачи по вътрешния контрол, което води до по-високи непреки разходи;

22. признава факта, че съгласно политиката си за оценка Центърът извършва предварителни оценки за процедурите за възлагане на обществени поръчки на стойност над 500 000 EUR и последващи оценки за проектите и дейностите, които водят до общи разходи от над 500 000 EUR; отбелязва, че доклад от 2022 г. на ръководителя на отдела за финанси и обществени поръчки е стигнал до заключението, че започнатите през разглеждания период процедури за възлагане на обществени поръчки отговарят на изискванията за предварителна оценка; отбелязва, че през 2022 г. Центърът е извършил последваща оценка на дейност, която се е фокусирала върху рамков договор в областта на проучването и изследването на пазара на труда и анализа на потребностите от умения (стойност на договора 1 088 350 EUR); отбелязва, че резултатът от тази оценка потвърждава, че тази дейност е била ефективна, ефикасна, съгласувана и е осигурила добавена стойност от Съюза; отбелязва освен това, че през 2022 г. назначена от изпълнителния директор работна група е заключила, че по отношение на извадка от три процедури за възлагане на обществени поръчки критериите, свързани с ефективния и ефикасен вътрешен контрол, са налице и се следват, без да са необходими коригиращи действия;

23. отбелязва, че през 2022 г. Центърът е регистрирал 57 случая на неспазване и искания за изключения, свързани с въпроси на управлението на договорите и финансовото управление; отбелязва освен това, че отправените от координатора за вътрешния контрол препоръки са изпълнени и са предприети последващи действия в тази връзка, за да се избегне нова поява на подобни случаи;

24. отбелязва, че в оценката на цялостната рамка за вътрешен контрол на Центъра, извършена от координатора за вътрешния контрол с помощта на инструмента, предоставен от ГД „Бюджет“, се стига до заключението, че рамката за вътрешен контрол е ефективна, всички нейни компоненти са налице и функционират добре и по предназначение, като са необходими някои подобрения по отношение на компонента за вътрешен контрол „контролни дейности“; отбелязва със задоволство въз основа на доклада относно последващите действия, че Центърът, в рамките на дейностите си за повишаване на осведомеността по въпросите на етиката, почтеността и вътрешния контрол, предлага на всички служители, както и на членовете на управителния съвет, редовни задължителни сесии относно доброто управление, включително по въпроси, свързани с измамите;

([2]) Регламент (ЕС) 2019/128 на Европейския парламент и на Съвета от 16 януари 2019 година за създаване на Европейски център за развитие на професионалното обучение (Cedefop) и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 337/75 на Съвета (ОВ L 30, 31.1.2019 г., стр. 90).

Други коментари

25. приветства усилията на Центъра да комуникира по начини, които спомагат да се достигне до по-широка аудитория, включително чрез въвеждането на система за машинен превод на уебсайта на Центъра с цел всички негови уебстраници да станат достъпни на всички официални езици на институциите на Съюза; отбелязва, че през 2022 г. Центърът е инвестирал в няколко иновативни продукта, като например корпоративни видеопродукти, анимирани графики, анимации (за системите за ПОО на държавите, председателстващи Съюза през 2022 г., а именно Франция и Чехия), подкастове, както и нови визуализации на данни и онлайн бази данни, които са подсилили уебпортала на Центъра; отбелязва със задоволство, че публикациите и информационните бележки на Центъра са достигнали до десетки хиляди хора чрез пряко изтегляне на документи; приветства Центъра за подобряването на показателите му в социалните медии през 2022 г.;

26. подчертава, че ПОО и образованието и обучението на възрастни са ключови приоритети за Европейския социален фонд плюс (ЕСФ+) с оглед на екологичното и цифровото възстановяване, като има предвид, че ЕСФ+ разполага с бюджет от почти 99,3 милиарда евро за периода 2021 – 2027 г.;

27. отбелязва факта, че поради високите темпове на инфлация и свързаната с това корекция на заплатите, с увеличения на заплатите над първоначалните прогнози, в съчетание с увеличение на тегловния коефициент, гъвкавостта за осигуряване на допълнителни ресурси за основната дейност е била ограничена;

28. по отношение на други забележки, придружаващи решението за освобождаване от отговорност, които имат хоризонтален характер, препраща към своята резолюция от 11 април 2024 г. ([3]) относно резултатите от дейността, финансовото управление и контрола на агенциите.

([3]) Приети текстове, P9_TA(2024)0280.